

1.

Suyu tasarruflu kullanmak için neler yapmalıyız?

Öğretmenin sorduğu soruya hangi öğrenci doğru cevap vermiştir?

A)

Diş fırçalarken suyu açık bırakmalıyız.

B)

Duş alma süresini uzun tutmalıyız.

C)

Çamaşır makinesi dolmadan çalıştırmalıyız.

D)

Yağmur sularını biriktirerek bahçe sulamak için kullanmalıyız.

2. “Yeniden değerlendirme imkânı olan atıkların (yiyecek, içecek ambalajları, cam, plastik, kağıt ve metal atıklar vb.) çeşitli işlemlerden geçirilerek tekrar üretime dâhil edilmesine denir.”

Verilen ifadedeki boş bırakılan yere hangisi yazılmalıdır?

A) Ham madde

B) Geri dönüşüm

C) İsrar

D) Kaynak

3. Kuraklık yağışların azalması nedeniyle oluşur. Kuraklığı sadece bir iklim olayı olarak görmemek gerekir. İnsanın suya bağımlılığı nedeniyle kuraklığın toplum üzerinde de etkileri vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kuraklığın toplumun üzerindeki etkilerinden biri değildir?

A) Ham madde üretiminde artış

B) Yoksullukta artış

C) Yiyecek kıtlığı

D) Toplumsal huzursuzluk

4. Aşağıdaki posterlerden hangisi geri dönüşümle ilgili değildir?

5. Aşağıdakilerden hangisi yeniden kullanıma örnek değildir?

- A) Kulpu kırılmış çaydanlığın içine çiçek dikilmesi
- B) Meyve sandığının kedi kulübesine dönüştürülmesi
- C) Su şişelerinden kalemlik yapılması
- D) Renkli karton ve yapıştırıcı kullanarak maske yapılması

6. Arda, arkadaşına nasıl bilinçli bir tüketici olunabileceğiyle ilgili önerilerde bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi Arda'nın önerilerinden biri olabilir?

- A) Aydınlatma için güçlü ve çok sayıda lamba kullanmalısın.
- B) Bulaşık makinesi dolmadan da çalıştırabilirsin.
- C) Dişini fırçalarken musluğu kapatmalısın.
- D) Gece televizyon karşısında uyuyabilirsin.

7. Ecemsu, öğretmenine besin kaynaklarını nasıl tasarruflu kullanabileceğini soruyor.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi öğretmenin tavsiyelerinden biri olabilir?

- A) Bayat ekmek yerine taze ekmek tüketmelisin.
- B) İndirimli meyve ve sebzelerden çokça almalısın.
- C) Yemek porsiyonlarını büyük tutmalısın.
- D) Artan pilavları çorba yaparak değerlendirmelisin.

8. Eda Öğretmen'in "Gıda tasarrufu için neler yapmalıyız?" sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar tabloda gösterilmiştir.

Öğrenciler	Bilgiler	Doğru	Yanlış
Ali	Gıda alışverişimizi aç ve yorgun olduğumuz zamanlarda yapmalıyız.		
Kutay	Besin maddelerini uygun koşullarda saklamalıyız.		
Elif Naz	Temel besin maddelerinden tüketebileceğimiz kadar almalıyız.		
Ömer	Kısa zamanda bozulabilecek indirimli ürünlerden fazla miktarda almalıyız.		

Buna göre öğrencilerin vermiş olduğu bilgilerin "doğru yanlış durumu" hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A)

Öğrenciler	Doğru	Yanlış
Ali	X	
Kutay	X	
Elif Naz		X
Ömer		X

B)

Öğrenciler	Doğru	Yanlış
Ali		X
Kutay		X
Elif Naz		X
Ömer	X	

C)

Öğrenciler	Doğru	Yanlış
Ali	X	
Kutay		X
Elif Naz		X
Ömer	X	

D)

Öğrenciler	Doğru	Yanlış
Ali		X
Kutay	X	
Elif Naz	X	
Ömer		X

9. Günlük hayatta kullandığımız kaynakların birçoğu sınırsız olmadığından bu kaynakları tasarruflu kullanmalıyız.

Buna göre hangisi kaynakların tasarruflu kullanımına örnek değildir?

- A) Bayat ekmeklerin farklı yemeklerde değerlendirilmesi
- B) Bulaşıkların makine yerine elde yıkanması
- C) Damlatan muslukların tamir edilmesi
- D) Plastik atıkların, geri dönüşüm kutusuna atılması

10. Besin tasarrufuyla ilgili bazı bilgiler aşağıda verilmiştir.

- I. Reklamı daha çok yapılan ürünleri almaya zen göstermeliyiz.
- II. Satın aldığımız ürünlerin son kullanma tarihine mutlaka bakmalıyız.
- III. Alışverişlerimizde, önceden hazırladığımız "alışveriş listesine" uymaya zen göstermeliyiz.

Verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi elektrik tasarrufu sağlar?

- A) Cep telefonu, bilgisayar ve şarj aletlerinin sürekli prizde takılı kalması
- B) Aydınlatma için led lambalar yerine akkor flamanlı lambaların tercih edilmesi
- C) Enerji verimliliği yüksek olan beyaz eşyaların kullanılması
- D) Ev ve iş yeri duvarlarının koyu renk boyaarla boyanması

12. "Aylin küçük gelen kazağını sökerek o iple bir oyuncak bebek rer."

Aylin'in bu davranışı hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Yeniden kullanım
- B) Birikim
- C) İsraf
- D) Bilinçsiz tüketicisi

13. Besinler yaşamımızın devam etmesi için önemli kaynaklardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi besin tasarrufu sağlar?

- A) Dondurulmuş gıdaları alışverişin başında almak
- B) Markete alışveriş listesi yapmadan gitmek
- C) İndirimde olan meyve ve sebzelerden fazlaca almak
- D) Alınan ürünlerin son kullanma tarihlerine bakmak

14. "Uras kendisine saat almıştı. Eve geldiğinde saatin bozuk olduğunu fark etti. Uras, saati aldığı mağazaya gittiğinde sorununa çözüm bulamadı."

Bu durumda Uras nereye başvurmalıdır?

- A) Jandarmaya
- B) Tüketici Hakem Heyetine
- C) Polise
- D) Yeşilay'a

15. Fatih, evinde aldığı bazı tedbirleri aşağıda listelemiştir.

Boşuna akan muslukları kapatırım.
Yağmur sularını biriktirip çiçek sulamak için kullanırım.
Kullanmadığım odanın ışığını söndürürüm.
Elektrikli aletleri kullanmadığımda düğmesinden kapatırım.
Tüketebileceğimden fazla besin maddesi almam.

Fatih'in aldığı bu tedbirler aşağıdakilerden hangisine neden olmaz?

- A) Kaynakların verimli kullanılmasına
- B) Çevreye verilen zararın azaltılmasına
- C) Bütçe tasarrufunun sağlanmasına
- D) Savurganlığa

16. Aşağıdakilerden hangisi kaynakların yeniden kullanımına örnek değildir?

- A) Meyveleri yıkadığımız suyla çiçeklerin sulanması
- B) Bayatlamış ekmeklerin yumurtalı ekmeğe yapılarak tüketilmesi
- C) Plastik su şişelerinin saksı olarak kullanılması
- D) Besin maddelerinin uygun koşullarda saklanması

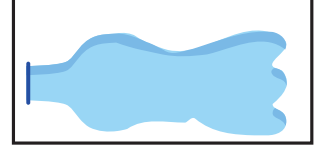
17. Senem plastik, metal ve kâğıt atıkları geri dönüşüm kutularına atacaktır.

1. gazete

2. konserve kutusu

3. su şişesi

4. şampuan şişesi

5. teneke kutu

6. karton kutu

Senem bu atıkları hangisindeki gibi ayırmalıdır?

A)	3 ve 4	1 ve 6	2 ve 5
B)	2 ve 5	3 ve 4	1 ve 6
C)	3 ve 4	2 ve 5	1 ve 6
D)	1 ve 6	3 ve 4	2 ve 5

18. Aşağıdakilerden hangisi besinlerle ilgili yapabileceğimiz tasarruflardandır?

- A) Yemek porsiyonlarını büyük tutmak
- B) Markete alışveriş listesi yaparak gitmek
- C) İndirimli meyve ve sebzelerden fazlaca almak
- D) Kaliteli olacağını düşünerek pahalı ürünler almak

19. Enerji verimliliği etiketine göre E sınıfına doğru gidildikçe, alet ve makinelerin enerji tüketimi artmaktadır.

Bilinçli bir tüketici olan Özlem, buzdolabı almak istiyor. Özlem hangi sınıf enerji tüketen buzdolabını tercih etmelidir?

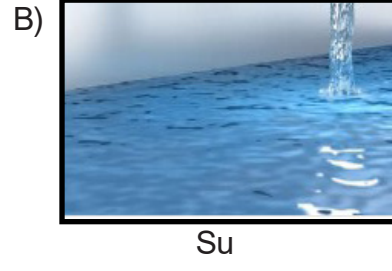
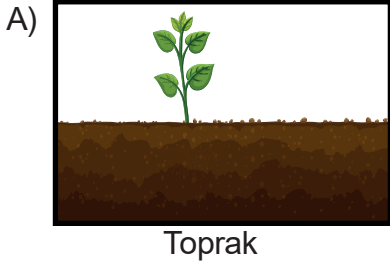
- A) A+++
- B) B
- C) D
- D) E

20. Biyodizel, atık yağların alkolle karıştırılarak dizel yakıtı çevrilmesi sonucu elde edilen bir yakıttır. Biyodizel; araçlarda, ısınmada, havacılık sanayisinde kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi biyodizel üretiminin sonuçlarından biri değildir?

- A) Atık yağlar değerlendirilmiş olur.
- B) Petrole alternatif bir enerji kaynağı daha elde edilmiş olur.
- C) Atık yağların akarsulara dökülerek suyu kirletmesi önlenir.
- D) Motorlu araçların kullanım ömrünü kısaltır.

21. Besin ihtiyacımızı karşılayabilmek için aşağıdakilerden hangisine doğrudan ihtiyacımız yoktur?

22. Günlük hayatta kullandığımız bazı maddeler aşağıda verilmiştir

1. Karton kutu

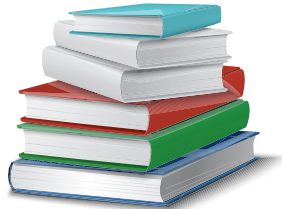
2. Islak mendil

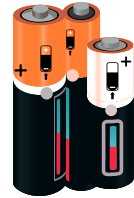
3. Metal kutu

4. Karton bardak

5. Kitap

6. Pil

Bu maddelerden hangilerinin geri dönüşümü yapılabilir?

A) 1 - 2 - 4 - 5

B) 1 - 3 - 4 - 6

C) 1 - 3 - 5 - 6

D) 2 - 4 - 5 - 6

23. Bir grup öğrencinin gündelik hayatta yaptığı bazı davranışlar aşağıda verilmiştir.

Ayşe: Evimizde gereksiz yere yanan lambaları kapatırım.

Selim: Dişlerimi fırçalarken musluğu açık bırakmam.

Harun: Kalorifer fazla yandığında pencereleri açarım.

Buna göre hangi öğrencilerin davranışı kaynakların doğru kullanımına örnektir?

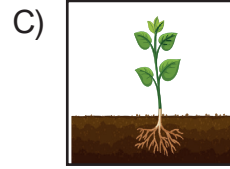
A) Ayşe – Harun

B) Harun – Selim

C) Ayşe – Selim

D) Ayşe – Selim – Harun

24. Geri dönüşüm logosu aşağıdakilerden hangisidir?

25. Ayşe'nin bazı davranışları tabloda verilmiştir.

1	Atık kumaş parçaları bir araya getirilerek "kırkyama" adı verilen yatak örtüsü yapar.	
2	Boş yoğurt kaplarını saksı olarak kullanır.	
3	Bir tarafı kullanılmış kağıtları çöpe atar.	
4	Kullanmadığı temiz eşyaları ihtiyaç sahiplerine verir.	

Ayşe'nin olumlu davranışları için "✓" ve olumsuz davranışları için "X" kullanırsak tablonun görünümü nasıl olur?

A)

1	✓
2	✓
3	X
4	✓

B)

1	X
2	✓
3	X
4	✓

C)

1	✓
2	✓
3	✓
4	✓

D)

1	X
2	✓
3	X
4	X

26. Aşağıdakilerden hangisi elektrik enerjisini en az tüketir?

Ütü

Çamaşır makinesi

El feneri

Bilgisayar

27.

Mağazadan telefon aldım. Arızalı çıktı. Mağazaya götürdüm, benim bozduğumu söyleyip geri almadılar.

Pakize Tayze, sorununa çözüm bulabilmek için nereye başvurmalıdır?

- A) Tüketici Hakem Heyeti
C) Valilik

- B) Jandarma
D) Belediye

28. Ege, posterinde çevre kirliliğinin olumsuz sonuçlarıyla ilgili görseller kullanmak istemektedir.

Buna göre Ege, aşağıdaki görsellerden hangisini posterinde kullanamaz?

29.

Geri dönüşümle ilgili bir sunum yapacağım.

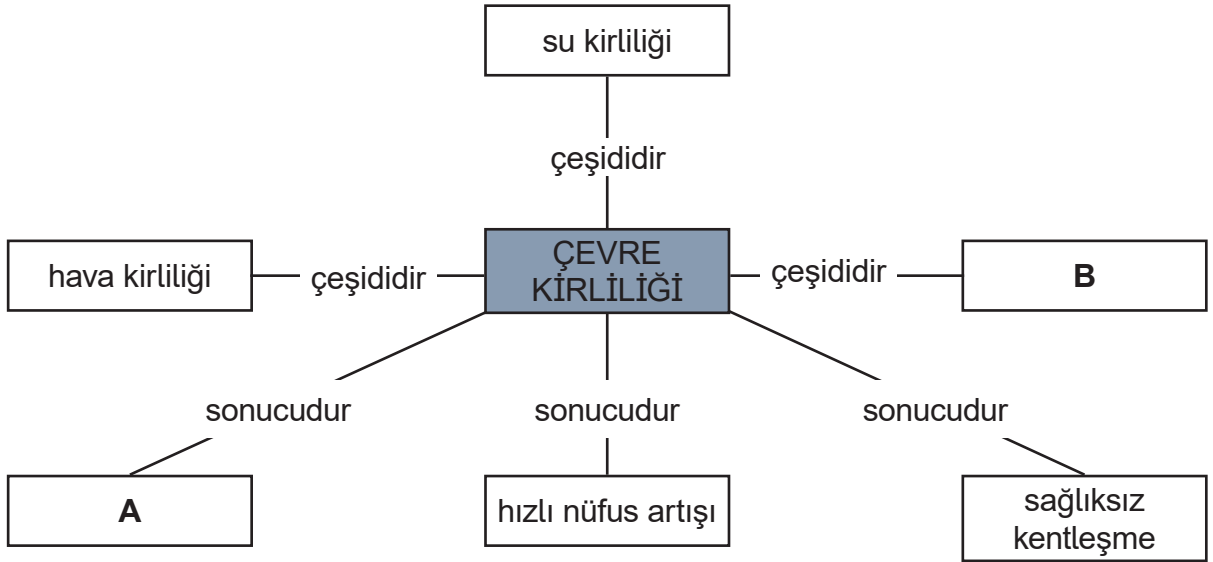
Ali, yapacağı sunumda, geri dönüşümle ilgili hangisini söylemelidir?

- A) Toprak kirliliğini artırır. B) Ham madde tüketimini azaltır.
C) Ormanların azalmasına neden olur. D) Atık çöp miktarını artırır.

30.Aşağıdakilerden hangisi bilinçli tüketici davranışı değildir?

- A) Alışveriş yaparken gereksinimlerini göz önünde tutar.
B) Bayat ekmekleri farklı yemekler yaparak değerlendirir.
C) Tek kullanımlık alışveriş poşetleri yerine çok kullanımlık olanları tercih eder.
D) Elektrikli ev eşyaları alırken enerji verimliliği yüksek olan yerine ucuz olanı tercih eder.

31. Çevre kirliliğiyle ilgili bir kavram haritası aşağıda verilmiştir.

Kavram haritasında A ve B ile verilen kutucuklara hangisinin yazılması uygun olur?

A

- A) Toprak kirliliği
- B) Ormanların tahrip edilmesi
- C) Plansız sanayileşme
- D) Bina sayısındaki azalma

B

- Hayvan sayılarının artması
- Salgın hastalıklar
- Toprak kirliliği
- Toprak kirliliği

32. Gıda tasarrufu ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

- I. Artan pilavları çorba yaparak değerlendirebiliriz.
- II. Bayat ekmeklerden ekmek tatlısı ve yumurtalı ekmek yapabiliriz.
- III. Küflenmiş ve bozulan sebze ve meyveleri atmayıp, bunları farklı yiyecekler hazırlamakta kullanabiliriz.

Verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

33. Cümlelerdeki noktalı yerlerin doğru bir şekilde tamamlanması gerekmektedir.

- Atıkların yeniden değerlendirilerek ikinci bir ham maddeye dönüştürülmesineI..... denir.
- Atıkların üretim şeklini koruyarak ekonomik ömrü tamamlanana kadar tekrar tekrar kullanılmasınaII..... denir.

Buna göre I ve II yerine hangisi gelmelidir?

I

- A) Yeniden kullanım
- B) Geri dönüşüm
- C) Tasarruf
- D) Geri dönüşüm

II

- Geri dönüşüm
- Ekonomi
- Ekonomi
- Yeniden kullanım

34.

Geçen hafta aldığım domatesleri bitiremedik. Hepsi yumuşamış.

Esra aşağıdakilerden hangisini yaparsa tasarruf yapmış olur?

- A) Markete iade etmek
- B) Yeni domates almak
- C) Çöp kutusuna atmak
- D) Menemen yapmak

35. Zeynep öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki soruyu sormuştur.

Buna göre hangi öğrenci soruyu yanlış cevaplandırmıştır?

A)

Akkor flamanlı lambalar yerine tasarruflu lambalar kullanmalıyız.

B)

Elektrik süpürGESİNİN torbası dolunca değiştirmeliyiz.

C)

Çamaşır makinesi alırken enerji verimliliği C sınıf olanları tercih etmeliyiz.

D)

Buzdolabını güneş ışığını daha az alan bir yere koymalıyız.

36. Aras, çevre kirliliğini önlemek için alınabilecek tedbirlerle ilgili bir araştırma yapıyor.

Aras, araştırması sonucunda hangisinin çevre kirliliğini azalttığını söyleyemez?

- A) Plastik yerine cam bardak tercih etmek
- B) Atık yağların toprak ve suya karışmasını önlemek
- C) Kömür tüketimini artırmak
- D) Fabrika bacalarına filtre takmak

37. Çevre kirliliğine neden olan bazı durumlar aşağıda verilmiştir.

- I. Fabrika bacalarından çıkan gazlar
- II. Araç motorlarının rahatsızlık verici sesleri
- III. Sanayi atıklarının akarsu ve denizlere karışması
- IV. Katı atık maddelerin doğaya atılması

Bu durumların neden olduğu kirlilik çeşidi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>
A)	Hava kirliliği	Ses kirliliği	Su kirliliği	Toprak kirliliği
B)	Toprak kirliliği	Hava kirliliği	Su kirliliği	Toprak kirliliği
C)	Hava kirliliği	Ses kirliliği	Toprak kirliliği	Su kirliliği
D)	Su kirliliği	Hava kirliliği	Toprak kirliliği	Ses kirliliği

38. Atıkların tekrar dönüşüm sürecine dâhil edilmesine geri dönüşüm denir. Şehrin bazı noktalarında geri dönüşüm kutuları bulunur. Geri dönüşümü olan atık maddeler bu kutulara atılarak gereksiz kaynak kullanımı engellenir ve ekonomiye katkı sağlanır.

Buna göre, aşağıdaki maddelerden hangisi geri dönüşüm kutularına atılamaz?

A)

Karton kutu

B)

Cam şişe

C)

Teneke kutu

D)

Yaprak

39. Yeniden kullanım, bir ürünü veya malzemeyi aynı veya farklı bir şekilde bir kereden fazla kullanmak demektir.

Yukarıda tanımı yapılan kavrama, verilenlerden hangisi örnek olamaz?

- A) Biten tuvalet kâğıdı veya kâğıt havlu rulolarını ders etkinliklerinde kullanmak
- B) Atık kumaş parçalarını bir araya getirerek "kırkyama" adı verilen yatak örtüsüne dönüştürmek
- C) Mutfakta kullanılan cam kavanoz ve şişeleri turşu ve konserveleri saklamak için kullanmak
- D) Evdeki elektrikli aletlerin hepsini enerji verimi yüksek aletlerle değiştirmek

40. Aşağıda verilen açıklamalardan hangisinde elektrik tasarrufundan bahsedilemez?

A)

Saç kurutma makinesi kullanılmadan önce saçların havluyla kurutulması

B)

Bilgisayar, tablet, televizyon gibi cihazların kapatılması yerine bekleme modunda tutulması

C)

Elektrik süpürgesinin torbasının dolduğunda değiştirilmesi

D)

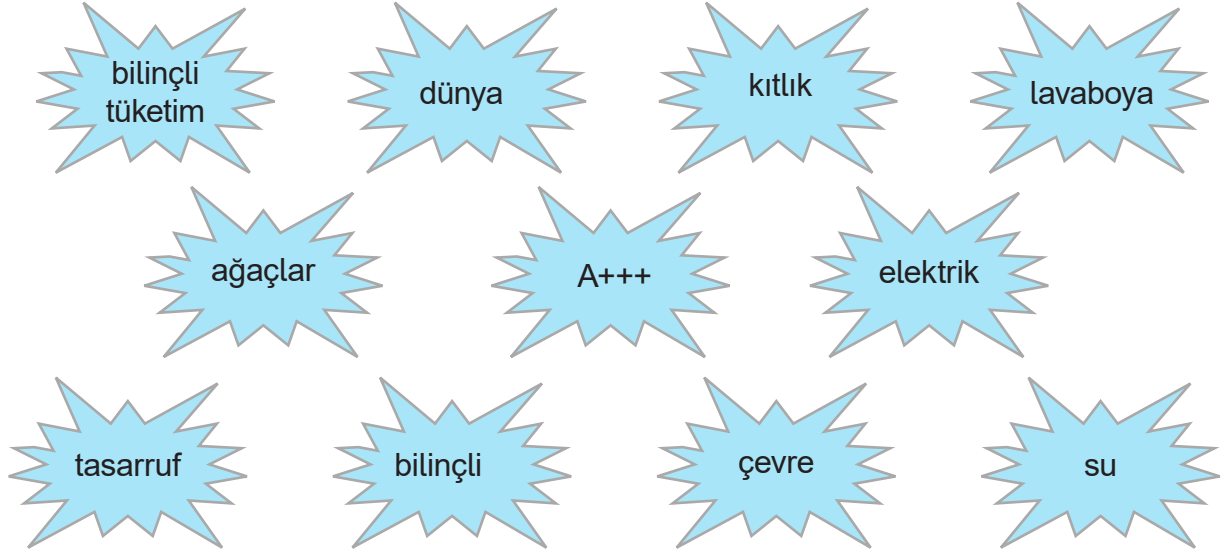

Buzdolabı kapısının uzun süre açık bırakılmaması

41. Aşağıdaki bilgiler doğru ise yanındaki kutucuğa "D", yanlış ise "Y" yazınız.

☐	Dünya yüzeyinde suların kapladığı alan karaların kapladığı alandan daha fazladır.
☐	Led lambalar yerine akkor flamanlı lambalar kullanmalıyız.
☐	Tatlı su kaynakları tükenmez kaynaklarımızdandır.
☐	Gıda alışverişi yaparken temel ihtiyaçlarımıza yönelik liste yapmalıyız.
☐	Gıda ürünlerinin son kullanma tarihini mutlaka kontrol etmeliyiz.
☐	Buzdolabının kapısını uzun süre açık bırakmalıyız.
☐	Yeryüzündeki su kaynaklarının çok az bir kısmı içme suyu olarak kullanılabilir.
☐	Sağlığımız için su içmeyi ihmal etmemeliyiz.
☐	A sınıfı elektrikli araçlar B sınıfı elektrikli araçlardan daha fazla elektrik enerjisi harcar.
☐	Cam, metal ve plastik atıklar geri dönüştürülebilir.
☐	Yeniden kullanım sadece evlerde yapılabilir.
☐	Atık kızartmalık yağlar, lavaboya, suya ve toprağa dökülmemelidir.
☐	Geri dönüşüm enerji kaybına neden olur.

42.Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara, kutucuklardaki kelimelerden uygun olanını yazınız.

1. Toprak, hava ve canlıların yaşamı için önemli rol oynar.
2. İnsanların, kaynakları ihtiyacı kadar tüketmesine denir.
3. canlıların yaşayabildiği bilinen tek gezegendir.
4. Elektrikli bir cihaz alırken enerji verimliliği yüksek sembolü olanlar alınmalıdır.
5. Atık kızartmalık yağlar çöpe, suya ve toprağa dökülmemelidir.
6. Canlı ve cansız varlıkların bir arada yaşadığı, birbirleriyle etkileşim içinde oldukları ortama denir.
7. Doğadaki tüm kaynakları kullanmak tüm insanların ortak görevidir.
8. Barajlarda ya da santrallerde üretilen kullanıldıkça tükenen sınırlı kaynaklardandır.
9. Besin kaynaklarımızı dikkatli kullanmazsak ileride sorunuyla karşılaşabiliriz.
10. Kaynakların ihtiyacımız kadar kullanılmasına, israf edilmemesine deriz.
11. sadece kâğıt üretmek için kullanılmaz. Onlar aynı zamanda dünyamızın akciğerleridir.

43.Aşağıdaki tablolarda verilen eksik cümleleri birbirleriyle uygun şekilde eşleştirerek tamamlayınız. Tamamladığınız bölümün başındaki harfleri şifre kutusundaki uygun bölüme yazarak, şifreyi bulunuz.

1	Su kaynaklarının temiz kalmasına
2	Banyoda su tasarrufu yapmak için
3	Sebze ve meyveleri lavabodaki musluğu açmak yerine
4	Sıcak su üreten termostatın ayarının
5	Bozuk olan muslukları
6	İhtiyacımız olmayan şeyleri
7	Alışveriş yaparken
8	Diş fırçalarken

S	su dolu bir kapta yıkamalıyız.
R	tamir etmeliyiz.
T	özen göstermeliyiz.
R	indirimde olduğu için satın almamalıyız.
A	duş başlığı kullanmalıyız.
A	çok yüksek olmamasına dikkat etmeliyiz.
F	suyu boşa akıtmamalıyız.
U	indirim ve reklamlara kanmamalıyız.

1	2	3	4	5	6	7	8

44.Aşağıda verilen davranışlardan bilinçli tüketiciye uygun olanları boyayınız.

Kullanılmayan elektrikli cihazları kapatır.

Temizlik yaparken musluğu açık bırakır.

Küçük gelen kıyafetlerini çöpe atar.

İhtiyacından fazla alışveriş yapar.

Kalan ekmekleri atmak yerine başka yiyeceklerin yapımında kullanır.

Gıdaların son kullanma tarihine bakar.

Elektrikli araçlar alırken enerji sınıfı A+++ sınıfını tercih eder.

Reklamı çok yapılan ürünü alır.

Alışverişe çıkmadan önce ihtiyaç listesi hazırlar.

45.Aşağıdaki eşyaları uygun olan geri dönüşüm kutusuyla eşleştiriniz.

konserve kutusu

pet şişe

naylon poşet

defter

konserve kavanozu

alüminyum içecek kutusu

kitap

cam şişe

46. Elektrik, su ve besin kaynaklarını tasarruflu kullanmakla ilgili kutucuklardaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanları maviye yanlış olanları kırmızıya boyayınız.

Tüketeceğimiz kadar ekmek almak

Alışverişten önce liste hazırlamak

Gereksiz lambaları kapatmak

Buzdolabının kapağını uzun süre açık bırakmak

Akkor flamanlı ampuller yerine LED lambalar kullanmak

Atık yağları lavabolara dökmek

Meyveleri bolca akan su ile yıkamak

Yemekleri küçük porsiyonlarda servis etmek

Bulaşık ve çamaşır makinesini en az miktarda doldurarak çalıştırmak

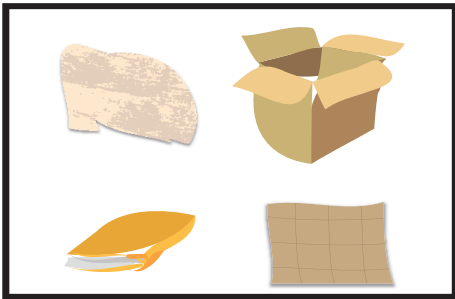
Kullanılmayan elektrikli aletleri kapatarak fişlerini çekmek

47. Atık maddelerden geri dönüşüm yoluyla yeni maddeler elde edilir ve bunlar birçok alanda kullanılır. Aşağıda bazı atık maddeler ve bunların geri dönüşümüyle elde edilen maddeler verilmiştir. Buna göre, atık maddeleri geri dönüşümle elde edilen maddelerle eşleştiriniz.

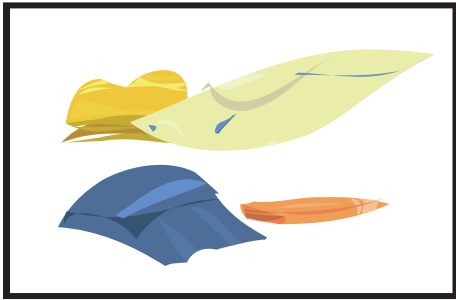
Plastik Atıklar

- Yalıtım malzemesi
- Yatak dolgu malzemesi

Kâğıt Atıklar

- Çocuk parklarının ve yürüyüş yollarının zemin döşemesi

Kumaş Atıklar

- Sera örtüsü
- Yağmur suyu boruları
- Elyaf ve dolgu malzemesi

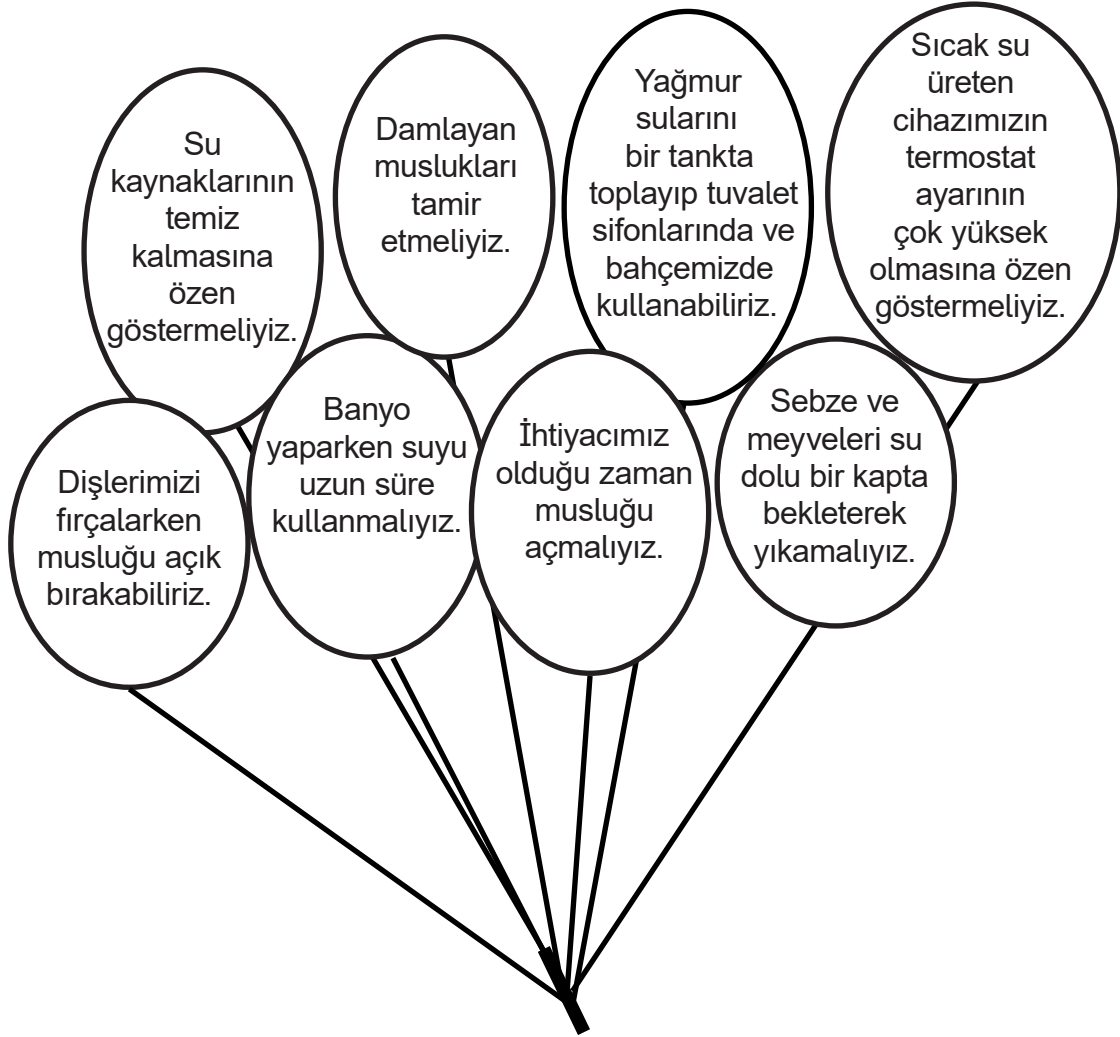

Lastik Atıklar

- Oluklu mukavva
- Dış ambalaj kutusu

48. Aşağıdaki balonlarda su tasarrufu ile ilgili bilgiler verilmiştir.

İçinde doğru bilgiler olan balonları maviye yanlış bilgiler olan balonları siyaha boyayınız.

49. Aşağıdaki ifadeleri anlam bütünlüğü oluşturacak şekilde eşleştiriniz

1. Banyo yaptıktan sonra

düğmelerini kapatmalıyız.

2. Evlerde ampullerimizi

saçlarımızı havlu ile kurulamalıyız.

3. Kullanmadığımız elektrikli aletlerin

A+, A++, A+++ olan ürünleri tercih etmeliyiz.

4. Elektrik süpürgesinin torbası

tasarruflu lamba ile değiştirmeliyiz.

5. Beyaz eşya alırken enerji verimliliği

dolunca değiştirmeliyiz.

50. Fatma evindeki atıkları geri dönüşüm için ayırmak istiyor.

Fatma'nın ayıracağı atıklar aşağıda verilmiştir. Bu atıkların hangi dönüşüm kutusuna atılması gerektiğini örnekteki gibi yazınız.

Kâğıt

51. Günlük hayatta aldığımız tasarruf tedbirlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

Bu tedbirleri tasarruf sağladıkları alanlarla eşleştiriniz.

TEDBİRLER	ALANLAR	TEDBİRLER
Banyo yaparken suyu uzun süre boşa akıtmamak	Suyun tasarruflu kullanımı	Artan sebze ve meyveleri atmamak, bunları farklı yiyecekler hazırlarken kullanmak
Bulaşık ve çamaşır makinesi alırken enerji verimliliği A+, A++, A+++ olan ürünleri tercih etmek	Besinlerin tasarruflu kullanımı	Alışveriş yaparken dondurulmuş gıdaları en son almak
abuk bozulacak ürünlerden fazla miktarda almamak	Elektriğin tasarruflu kullanımı	Televizyon izledikten sonra kumandadan kapatıp, fişini çekmek.
Makarna ve sebze haşlama sularını lavaboya dökmek yerine çorbalarda kullanmak		Yumurta haşlarken kullanılan su ile çiçekleri sulamak

52. Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Doğru olan ifadelerin yanındaki elmaları kırmızıya boyayınız.

Atık kumaş parçaları bir araya getirilerek "kırkyama" adı verilen yatak örtülerine, ev eşyalarına dönüştürülerek yeniden değerlendirilebilir.

Tüketim sonucu oluşan atıkların çeşitli yöntemlerle ham maddeye dönüştürülüp tekrar işlenmesine ve yeniden kullanılmasına geri dönüşüm denir.

Canlı ve cansız varlıkların bir arada yaşadığı, birbirleriyle etkileşim içinde oldukları ortama "çevre" denir.

Çevre kirliliği doğal kaynakların bilinçsiz ve yanlış kullanımı sonucu oluşur.

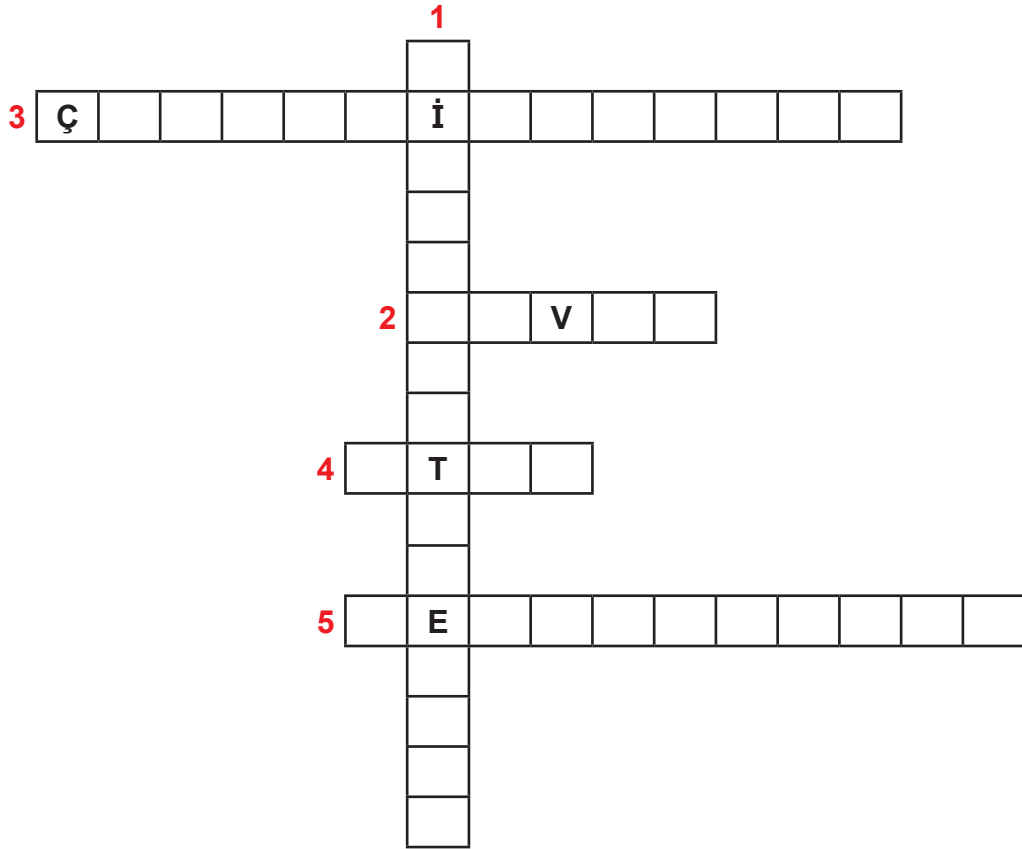

Hızlı nüfus artışı, plansız sanayileşme, sağlıksız kentleşme çevre kirliliğine neden olmaz.

Piller kullanıldıktan sonra geri dönüşümleri olmadığı için çöpe atılmalıdır.

53.Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Doğadaki kaynakları tasarruflu kullanan kişi.
2. Canlı ve cansız varlıkların bir arada yaşadığı, birbiriyle etkileşim içinde oldukları ortam
3. Doğal kaynakların bilinçsizce ve yanlış kullanılması sonucu doğada oluşan sorunlar
4. Üretimden tüketime kadar olan tüm aşamalarda ortaya çıkan ve kullanıcının artık işine yaramayan maddelerin tamamı
5. Kullanılmış kâğıt, plastik, metal gibi maddelerin tekrar işlenerek kullanılma işlemi

54. Günlük hayatta aldığımız tasarruf tedbirlerinden bazıları ve tasarruf sağladıkları alanlar aşağıda verilmiştir.

Tasarruf Alanları
I. Elektrik tasarrufu
II. Su tasarrufu
III. Besin tasarrufu

Bu tedbirleri tasarruf sağladıkları alanlara göre yazınız.

1. Saçları önce havluyla sonra kurutma makinasıyla kurutmak I
2. Evdeki ampulleri tasarruflu lamba ile değiştirmek
3. Besin maddelerini uygun koşullarda saklamak
4. Sitelerin ve evlerin bahçelerinde yağmur sularını toplayan tanklar yapmak
5. A+, A++ ve A+++ enerji verimliliği ile çalışan buzdolabı; çamaşır ve bulaşık makinelerini tercih etmek
6. Makarna ve sebze haşlama sularını dökmeyip çorba yapmak
7. Kullanılmayan elektrikli aletleri düğmelerinden kapatmak
8. Satın alınan ürünlerin son kullanma tarihlerine bakmak
9. Elektrikli süpürgeci torbasını dolunca değiştirmek

55. Aşağıdaki cümlelerdeki ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" sütununu işaretleyiniz.

İFADELER	D	Y
Bilinçli tüketici, satın aldığı mal ve hizmet ile ilgili haklarını bilir.		
Canlıların yaşamlarını sürdürebilmek için kullandıkları kaynakların tamamı tükenmez kaynaklardır.		
Bulaşıklar bolca akan su ile yıkanmalıdır.		
Besin tasarrufu için alışveriş listesi yapmak gereksiz alımları önler.		
Boşa akıtılan suyun kapatılması su tasarrufu sağlar.		
Kaynakları tüketirken ortaya çıkan atıkları yeniden kullanmak çevreyi de korur.		
Elektrik kullanırken yapılan israf, elektriğin üretilmesinde kullanılan kaynakları da tüketir.		

56.Cümlelerde boş bırakılan yerleri aşağıdaki uygun kelimeleri kullanarak doğru bir şekilde tamamlayınız.

Çevre

Bilinçli tüketici

Elektrik tasarrufu

Sağlık

Besin tasarrufu

Geri dönüşüm

Su tasarrufu

Atık madde

- Elektrik, su, besin ve diğer kaynakları özenli ve gerektiği kadar kullanan ve satın aldıklarında da en üst düzey yarar sağlamayı amaçlayan kişiye denir.
- canlı ve cansız varlıkların bir arada bulunduğu ortamdır.
- Dişlerimizi fırçalarken, banyo yaparken suyu boşuna akıtmayarak yapmış oluruz.
- Banyo yaptıktan sonra saçlarımızı önce havlu ile daha sonra kurutma makinası ile kurutmalıyız; böylece sağlamış oluruz.
- Alışveriş yaparken aldığımız ürünlerin son kullanma tarihine bakmak ve çabuk bozulabilecek ürünlerden çok fazla almamak yapmamıza yardımcı olur.
- Atık maddelerden değerlendirilebilir durumda olanların çeşitli yöntemlerle hammaddeye dönüştürülüp ve tekrar dönüşüm sürecine dahil edilmesine denir.
- Yeniden kullanım için dönüştürülebilen kâğıt, cam, plastik gibi kullanılmış eşyalara denir.

57. Aşağıdaki kavramları tanımlarıyla eşleştiriniz.

a. Çevre

Ev ve iş yerlerinde kullanılan lambaları tasarruflu ampul ile değiştirip, oda ve koridorlardaki gereksiz ışıkların söndürülmesiyle sağlanan tasarruf türü

b. Bilinçli tüketici

Elektrik, su ve besin kaynaklarını özenli ve gerektiği gibi kullanan kimse

c. Elektrik tasarrufu

Canlı ve cansız varlıkların bir arada bulunduğu ortam

d. Su tasarrufu

Temel ihtiyaçları karşılamak için gerektiği kadar gıda alışverişi yapılması ve ihtiyaçtan fazlasının alınmaması

e. Besin tasarrufu

Damlayan musluklar tamir edilip, banyo yaparken ve diş fırçalarken suyun fazla akıtılmaması

f. Geri dönüşüm

Canlıların kaynakları tüketirken ortaya çıkan kullanılmış maddeler

g. Atık

İnsanlar tarafından tüketilen atıklardan değerlendirilebilir olanların çeşitli yöntemlerle hammaddeye dönüştürülmesi

58. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- () Evlerdeki akkor lambalar, tasarruflu lambalar ile değiştirilmelidir.
- () Bozuk musluklar tamir edilmelidir.
- () Dayanıklı tüketim mallarını alırken A+++ enerji verimi olanlar tercih edilmelidir.
- () Kişisel bakım yapılırken su tasarruflu kullanılmalıdır.
- () Bahçeler sık sık bol su ile sulanmalıdır.
- () Kaynakları çokça kullanmak ülke ekonomisine katkı sağlar.

59. Tabloda elektrik, su ve besin kaynaklarını tasarruflu kullanmakla ilgili ifadeler verilmiştir.

Buna göre tabloda verilen ifadelerde hangi alana ait tasarruf yapılmışsa karşısındaki kutuya "X" işareti koyunuz.

Bilgiler	Su tasarrufu	Elektrik tasarrufu	Besin tasarrufu
Televizyonu izledikten sonra kapatıp fişini çekmek			
Tüketebileceğimiz kadar ekme almak			
Diş fırçalarken suyu kapatmak			
Beyaz eşya alırken enerji verimliliği A+, A++, A+++ olan ürünler tercih etmek			
Banyo yaptıktan sonra saçlarımızı önce havlu ile sonra kurutma makinesi ile kurutmak			
Bozuk olan muslukları tamir etmek			
Gıdalarımızı uygun koşullarda saklamak			
Market alışverişlerinde son kullanma tarihlerine dikkat etmek			
Sebze ve meyveleri su dolu bir kaptaki bekleterek yıkamak			

60. Balonlarda geri dönüşümü olan maddeler verilmiştir.

Balonlarda yazan maddeleri tabloda uygun yerlere yazınız.

Kâğıt Atıklar	Cam Atıklar	Metal Atıklar	Plastik Atıklar

61. Cümlelerde boş bırakılan yerleri aşağıdaki kelimeleri kullanarak doğru bir şekilde tamamlayınız.

bilinçli

artmaktadır

çevre

azalmaktadır

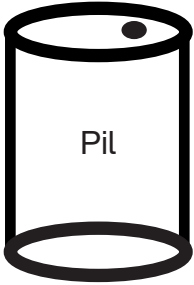
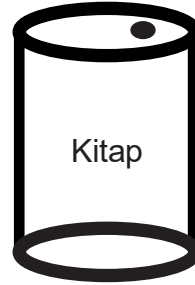
planlı ve amaçlı

çevredeki kaynakları

dünya

- Canlı ve cansız varlıkların bir arada bulunduğu ortama denir.
-, canlıların yaşayabileceği koşullara sahip olduğu bilinen tek gezegendir.
- Elektrik, su, besin ve diğer kaynaklarımızı tüketmeliyiz.
- Bilinçli tüketici alışveriş yapar.
- Besin, su, elektrik ihtiyacımızı karşılamak için kullanırız.
- Bitmeyecekmiş gibi görünen kaynaklar, insanların bilinçsizce davranışları sonucu hızla
.....
- Nüfus artışı ile birlikte kaynakların kullanımı

62. Geri dönüşümü olan maddelerin yazılı olduğu varilleri boyayınız.

63.Aşağıdaki evlerde yazılı cümleleri okuyunuz. Tasarruflu davranan evleri işaretleyiniz.

64.Aşağıdaki cümleleri tamamlayan ifadeleri bulalım. Dairelerde bulunan sayılar ile harfleri kullanarak eşleştirelim.

1 Kullanmadığımız bazı giysileri

2 Elektrikli araçları satın alırken

3 Meyve sebzeleri

4 Bir ürün satın alırken

5 Dişlerimizi fırçalarken

A enerji verimliliği A+,A++ ve A+++ ürünleri tercih etmeliyiz.

B kaliteli, güvenli ve sağlıklı olmasına dikkat etmeliyiz.

C ihtiyacı olan insanlara verebiliriz.

D boşa akan musluğu kapatmalıyız.

E akan su yerine su dolu bir kap içinde yıkamalıyız.

65.Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. (.....) Geri dönüşüm doğal kaynakların korunmasını sağlar.
2. (.....) Her maddenin geri dönüşümü vardır.
3. (.....) Artan ekmekler ekmek tatlısı yapılarak değerlendirilebilir.
4. (.....) Aydınlatma için tasarruflu ampuller yerine akkor flamanlı lambalar kullanılmalıdır.
5. (.....) Kâğıtların geri dönüşümü ormanları korumaz.
6. (.....) Geri dönüşümle çevredeki atık pil miktarı azalır.
7. (.....) Alışveriş yaparken paketlenmiş yiyeceklerin son kullanma tarihine bakılmalıdır.
8. (.....) Enerji verimliliği C sınıfı olan elektrikli araçlar alınmalıdır.
9. (.....) Bilinçli tüketici olmak ev ekonomisine ve ülke ekonomisine katkı sağlar.
10. (.....) Geri dönüşüm çöp yığınlarının oluşmasını engeller.

66.Günlük hayatta aldığımız tasarruf tedbirlerinden bazıları aşağıda verilmiştir. Bu tedbirleri tasarruf sağladıkları alanlarla eşleştiriniz.

Tedbirler	Tasarruflar
Meyve ve sebzeleri su dolu bir kabın içinde yıkamak	Elektrik tasarrufu
Buzdolabını kalorifer peteğinin uzağına koymak	Geri dönüşüm
Cam, plastik, kâğıt ve metal gibi maddeleri çeşitli işlemlerden geçirip tekrar kullanmak	Isı tasarrufu
Tam kapanmayan pencereleri tamir etmek	Su tasarrufu

CEVAP ANAHTARI

1	D	11	C	21	D	31	C
2	B	12	A	22	C	32	B
3	A	13	D	23	C	33	D
4	D	14	B	24	D	34	D
5	D	15	D	25	A	35	C
6	C	16	D	26	C	36	C
7	D	17	C	27	A	37	A
8	D	18	B	28	D	38	D
9	B	19	A	29	B	39	D
10	C	20	D	30	D	40	B

41. D Y Y D D Y D D Y D Y D Y

1	Su	7	Bilinçli
2	Bilinçli tüketim	8	Elektrik
3	Dünya	9	Açlık
4	A+++	10	Tasarruf
5	Lavaboya	11	Ağaçlar
6	Çevre		

43.

1	Su kaynaklarının temiz kalmasına	S	su dolu bir kapta yıkamalıyız.
2	Banyoda su tasarrufu yapmak için	R	tamir etmeliyiz.
3	Sebze ve meyveleri lavabodaki musluğu açmak yerine	T	özen göstermeliyiz.
4	Sıcak su üreten termostatın ayarının	R	indirimde olduğu için satın almamalıyız.
5	Bozuk olan muslukları	A	duş başlığı kullanmalıyız.
6	İhtiyacımız olmayan şeyleri	A	çok yüksek olmamasına dikkat etmeliyiz.
7	Alışveriş yaparken	F	suyu boşa akıtmamalıyız.
8	Diş fırçalarken	U	indirim ve reklamlara kanmamalıyız.

1	2	3	4	5	6	7	8
T	A	S	A	R	R	U	F

44.

Kullanılmayan elektrikli cihazları kapatır.

Temizlik yaparken musluğu açık bırakır.

İhtiyacından fazla alışveriş yapar.

Kalan ekmekleri atmak yerine başka yiyeceklerin yapımında kullanır.

Elektrikli araçlar alırken A+++ sınıfını tercih eder.

Reklamı çok yapılan ürünü alır.

Küçük gelen kıyafetlerini çöpe atar.

Alışverişe çıkmadan önce ihtiyaç listesi hazırlar.

Gıdaların son kullanma tarihine bakar.

45.

CAM ATIKLAR	konserve kavanozu, cam şişe
KÂĞIT ATIKLAR	kitap, defter
METAL ATIKLAR	konserve kutusu, alüminyum içecek kutusu
PLASTİK ATIKLAR	naylon poşet, pet şişe

CEVAP ANAHTARI

46.

Tüketeceğimiz kadar ekmek almak

Gereksiz lambaları kapatmak

Akkor flamanlı ampuller yerine LED lambalar kullanmak

Meyveleri bolca akan su ile yıkamak

Bulaşık ve çamaşır makinesini en az miktarda doldurarak çalıştırmak

Alışverişten önce liste hazırlamak

Buzdolabının kapağını uzun süre açık bırakmak

Atık yağları lavabolara dökmek

Yemekleri küçük porsiyonlarda servis etmek

Kullanılmayan elektrikli aletleri kapatarak fişlerini çekmek

47.

Plastik Atıklar

- Sera örtüsü
- Yağmur suyu boruları
- Elyaf ve dolgu malzemesi

Kağıt Atıklar

- Oluklu mukavva
- Dış ambalaj kutusu

Kumaş Atıklar

- Yalıtım malzemesi
- Yatak dolgu malzemesi

Lastik Atıklar

- Çocuk parklarının ve yürüyüş yollarının zemin döşemesi

48.Mavi olan balonlar:

- Su kaynaklarının temiz kalmasına özen göstermeliyiz.
- Damlayan muslukları tamir etmeliyiz. Yağmur sularını bir tankta toplayıp tuvalet sifonlarında ve bahçemizde kullanabiliriz.
- İhtiyacımız olduğu zaman musluğu açmalıyız.
- Sebze ve meyveleri su dolu bir kaptaki bekleterek yıkamalıyız.

Siyah olan balonlar:

- Sıcak su üreten cihazımızın termostat ayarının çok yüksek olmasına özen göstermeliyiz.
- Dişlerimizi fırçalarken musluğu açık bırakabiliriz.
- Banyo yaparken suyu uzun süre kullanmalıyız.

CEVAP ANAHTARI

49.

düğmelerini kapatmalıyız.

3

saçlarımızı havlu ile kurulamalıyız.

1

A+, A++, A+++ olan ürünleri tercih etmeliyiz.

5

tasarruflu lamba ile değiştirmeliyiz.

2

dolunca değiştirmeliyiz.

4

50.

Kâğıt

Metal

Kâğıt

Plastik

Kâğıt

Kâğıt

Metal

Cam

Plastik

Cam

Metal

Plastik

Metal

Plastik

51.

TEDBİRLER

ALANLAR

Banyo yaparken suyu uzun süre boşa akıtmamak

Suyun tasarruflu kullanımı

Bulaşık ve çamaşır makinesi alırken enerji verimliliği A+, A++, A+++ olan ürünleri tercih etmek

Elektriğin tasarruflu kullanımı

Çabuk bozulacak ürünlerden fazla miktarda almamak

Besinlerin tasarruflu kullanımı

Makarna ve sebze haşlama sularını lavaboya dökmek yerine çorbalarda kullanmak

Suyun tasarruflu kullanımı
Besinlerin tasarruflu kullanımı

Artan sebze ve meyveleri atmamak, bunları farklı yiyecekler hazırlarken kullanmak

Besinlerin tasarruflu kullanımı

Alışveriş yaparken dondurulmuş gıdaları en son almak

Besinlerin tasarruflu kullanımı

Televizyon izledikten sonra kumandadan kapatıp, fişini çekmek.

Elektriğin tasarruflu kullanımı

Yumurta haşlarken kullanılan su ile çiçekleri sulamak

Suyun tasarruflu kullanımı

52. Kırmızıya boyanan elmalar: 1, 2, 3, 4

Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

CEVAP ANAHTARI

53. 1. BİLİNÇLİ TÜKETİCİ
2. ÇEVRE
3. ÇEVRE KİRLİLİĞİ
4. ATIK
5. GERİ DÖNÜŞÜM

54. 1. I
2. I
3. III
4. II
5. I
6. II ve III
7. I
8. III
9. I

55. D, Y, Y, D, D, D, D

56. • Bilinçli tüketici
• Çevre
• Su tasarrufu
• Elektrik tasarrufu
• Besin tasarrufu
• Geri dönüşüm
• Atık madde

57. Sırasıyla c, b, a, e, d, g, f

- 58.1. D 2. D 3. D 4. D 5. Y 6. Y

59.

Su tasarrufu	Elektrik tasarrufu	Besin tasarrufu
	X	
		X
X		
	X	
	X	
X		
		X
		X
X		

60.

Kâğıt Atıklar	Cam Atıklar
Yumurta kutusu	Soda şişesi
Defter	Cam vazo
	Cam bardak

Metal Atıklar	Plastik Atıklar
Konserve kutusu	Plastik tabak
Salça tenekesi	Plastik şişe
Demir makas	Araba lastiği

CEVAP ANAHTARI

61. • çevre
- Dünya
 - bilinçli
 - planlı ve amaçlı
 - çevredeki kaynakları
 - azalmaktadır
 - artmaktadır

62. Plastik şişe - Konserve kutusu - Kitap - Pil - Cam kavanoz

63. **Tasarruflu Davranan Evler:**

Dişerimizi fırçalarken musluğu kapatırız.

Kullanmadığımız elektrikli aletlerin fişlerini prizden çekeriz.

Ampul alırken tasarruflu ampul tercih ederiz.

Çabuk bozulacak besinleri buzdolabında saklarız.

64. 1 C, 2 A, 3 E, 4 B, 5 D

65. 1. D, 2. Y, 3. D, 4. Y, 5. Y,
6. D, 7. D, 8. Y, 9. D, 10. D

66.

Tedbirler

Tasarruflar

Meyve ve sebzeleri kabin içinde yıkamak	→	Su tasarrufu
Buzdolabını kalorifer peteğinin uzağına koymak	→	Elektrik tasarrufu
Cam, plastik, kâğıt ve metal gibi maddelerin çeşitli işlemlerden geçirip tekrar kullanmak	→	Geri dönüşüm
Tam kapanmayan pencereleri tamir etmek	→	Isı tasarrufu